

Tann gamli føroyingurin var javnaðarmaður

Nú stundar aftur til val, og sum vituligt er, verður nógv tosað og skrivað um, hvussu úrslitið fer at verða.

Sum tað skilst, hevur hetta verið eitt hart valstríð. Serstakliga andstøðan hevur skrivað nógv og langar greinar við lyftum um mangt og hvat. Spurningurin er bert, um fólk gloypir tilikum longur.

Javnaðarflokkurin ger ikki nógv av hesum. Skrá floksins er týðilig og greið, tað veit ein og hvar. Flokkurin fer ikki á val bert upp á tón lyfti, men har aftur í móti við teimum úrslitum, hann sum leiðandi flokkur hevur verið við til at fremja og vil byggja víðari á. Hetta veit Føroya fólk. Áltíð á flokkinum hevur altíð verið stórt, bæði millum einstaklingar og politiskar flokkar.

Eftir valið í 1974, gjørdist flokkurin, sum øllum kunnugt, størstur. Hansara skylda var tí at fáa í lag skipan av nýggjum landsstýri. Hetta var ikki nøkur lott uppgáva. Figgjarvæðingarnar vóru ikki góðar við lágum fiskaprisi og útliti fyri minkandi rættindum hjá øðrum. Mundi ikki hetta m.a. gera sitt til, at triggir so ymskir flokkar kundu finna saman og skipa landsstýri?

Samgongusáttmáli varð gjørdur, og man tað, sum

i hann varð lagt, verða gjørt.

Fiskivinnan

Á vári 1975 varð ráfiskagrundurin settur á stovn. Hetta var ein góð hjálp hjá teimum, ið drivu út-róður. Hesin grunnur gjørdi tað, at skip og bátar fóru at fiska onnur fiskasløg enn hýsu og tosk, og meti eg hetta sum eitt stórt og rætt framstigg.

Hetta landsstýri hevur fingið mangsa skoluna fyri tann fiskivinnupolitikk, ið fæddur er. Mundi ikki mangur hugsa sum so, at tað vit finga 200 fjórðinga fiskimark, so áttu vit alt einsamallir við tað sama og sóu onki fremmant fiskifar aftur um okkara leiðir. Fyri tann, ið hugsar, um tað so bert er eitt sindur, so veit hann, at hetta gerst ikki eftir stuttari tíð. Broytingin er so stór. Fiskimynstrið sum heild má broytast og tað tekur tíð at laga seg eftir tíðarinnar krøvum. Eitt kanst tú altíð vera visur í, er javnaðarflokkurin við í landsins stýri, so verður ongin fiskur lorkaður burtur. Man ikki ein av orsökunum til misnøðina hjá andstöðuflokkunum við fæddu politikkinum vera tvørrandi evni til at fylgja við tíðini — at hugsa í nútíðini.

Við tí fjølbroytta fiskiflota, vit í dag hava, er neyðugt at hava dugnalig-

ar samráðingarmenn, menn, ið kunnu samráða okkum fram til rættindi, vit kunnu vera nøgdir við.

Tað hava verið nógvar torførar samráðingar, og neyvan koma tær at vera lættari í framtíðini, men við einum sterkum javnaðarflokki á tingi og landsstýri, skulu vit ikki vera so bangin fyri hesum.

Møguleikarnir størstir við einum sterkum flokki

Eitt av aðalmálum javnaðarfloksins er, at tú, tá tú eldist, gerst óarbeiðsførur ella missir forsyrgjaran, hevur rætt til eina tilveru, sum sømir seg fólki í einum framkomnum landi.

Hetta taka nógva nú sum eina sjálfvølgju, men tað var tað bara ikki fyri bert fáum árum síðani.

Hetta kanst tú fyrst og fremst takka einum flokki fyri, nevniliga javnaðarflokkinum.

Her eru mál eftir at loysa, tað vil altíð vera so, har fleiri flokkar við ymsum liti mynda landsstýri, men við einum sterkum flokki eru møguleikarnir størstir fyri at fáa fram tað, ið enn manglar.

Framburðurin í Føroyum hevur verið stórur seinastu árin. Her í Eysturoynni er nógva hent, og her hendir nógva. Vit eiga eitt gott land, eitt raskt fólk og eitt vinnutól, ið

stendur mát við tey fremstu. Lat okkum hjálpa tí við framvegis at stuðla tí, so tað kann gerast enn betri. Hetta er og má vera leiðin.

Kæru veljarar! Veljið og veljið rætt. Tann gamli føroyingurin var javnaðarmaður, lat okkum sláa ring um javnaðarflokkin. Setið kross við lista C ella eitt av valevnum á hesum lista, so gera tit landinum og tykkum sjálvum eina góða gerð.

Leirvík, 31. okt. 1978

Ólavur Heinesen

Verjið vinnin sosialrættindi við at seta krossin við JAVNAÐARFLOKKIN lista C.

Yvirtøkur og sjúkrapeningur

Undir hesum landsstýrinum er postverkið yvirtikið. Fyrsta árið gav postverkið eitt yvirskot uppá 600.000 kr. Næsta árið eitt hall uppá umleið tað sama. Men á frimerkjadeildini hava 40—50 fólk, sum annars fáa avlamspension, arbeitt helvtina av árinum, og hevur hetta spart almennastovuni umleið 400.000 kr.

Skúlaumsitingin og umsitingin av almannamálum eru yvirtikin. Samanlagt kosta hesar yvirtøkur umleið 2 mill. kr. um árið. Sambandsmenn ræða fólk við hesum yvirtøkum.

Undir hesum landsstýrinum hava vit eisini fingið eina sjúkradagpeningaskipan. Til hesa skipan kemur rík-

iskassin árliga at rinda 7 mill. kr. Hetta eru 5 mill. kr. meira enn »allar« tær umrøddu yvirtøkurar kosta.

Sjúkradagpeningaskipanin kemur tí vanligaliga tímalanta verka-fólkunum, handverkarum og útróðrarmennum til góðar.

Higartil hava bert tey fastlønna fingið lön undir sjúku.

Tá sjúkradagpeningaskipanin fer at virka 1. juli 1979 fáa tímalønt og onnur 80% av fullari løn ella í mesta lagi kr. 1.029,00 um vikuna, tá talan er um sjúkratilburð.

Hetta er størsta sosiala framstigg síðani 1959, tá vit finga lógirnar um fólk-, avlams- og einkjupension v.m.

Verjið vinnin sosialrættindi við at seta krossin við JAVNAÐARFLOKKIN lista C

Tú sigur ikki satt Jákup Mortensen

Í Dimmalætting 28/10 1978 hevur tú grein »Hann tosar um javnað«.

Hetta er álöp á navn-givnan persón, sum sjálvur er førur fyri at svara fyrri seg. Men sum formaður fyrri »Løgtings-grannskoðan« má eg harðliga átala, at tú útleverar tøl og navngevur persónar, sum tú hevur fingið upplýsingar um í samband við starv titt sum grannskoðari.

At tú kanska hevði hug at viðgera stovnar, er í lagi — men ikki persónar — og so eigur ein at halda seg til tey røttu tøl — tað er tað, ein hevur grannskoðarar til.

Men tað var eisini nakað annað í somu grein tinni — at tú, sum aðrir, hava ferðast til ítróttarkappingar og annað fyrri onki gjald, tað er helst satt. Men at tinni vinfólk og kunningar hava ferðast til seturskúla í Kambsdali-ð og onki gjald! fingið fyrri — tað er ósatt!

Tú sigur, at tinni vinfólk og onnur hava gjørt hesar skúlaferðir við børnum av

Tvøroyri — uttan lön, tí myndugleikarnir — tað er kommunustýrið — helt at pengar ikki vuku á treunum.

Tað er bara ikki sannleikin. Sambært lóg — teirri skúla-lóg, sum allir skúlar virka undir og sum kommunustýrinu mugu góðkenna og fremja og sum tú, Jákup, eisini hevur gjørt brúk av — verður sagt:

»Forstanderskabet skal samtidig meddele at det indestår for alle udgifter i forbindelse med lejrskoleopholdet, jfr. cirkulære punkt 7.«

Tú, Jákup, og lærarafólk annars hava ongar útreiðslur av hesum formi fyrri skúlagongd.

Næmingarnir harafturimóti gjalda eina ávísu upphædd fyrri kostin.

Hetta lesi eg í »ansøgning« frá Tvøroyrar skúla »om godkendelse af lejrskoleophold.« 1.—8. juni 1973.

Har tú var ein av leiðarunum!!

Sverri Midjord

Um tveir nýggjar »arbeiðaraflokkar« — og ein avsannan

Dimmalætting skrivur nakað soleiðis í oddagreini leygardagin 28. oktober:

»Í Føroyum er einki sum eitur arbeiðsloysis-studningur, so sum vit kenna tað úr hinum norðanlondunum, og fyrri at koma uttan um alt til-líkt, hevur tað núverandi stýrið her hjá okkum stýrt meira av navni enn av gavni, sett í verk eina skipan, eftir hvørjari tey, ið enn eru í vinnu, kunnu fáa útgoldda eina ávísu peningaupphædd undir sjúku, meðan tey arbeiðsleysu mugu klára seg sum frægast.«

Nær hevur Dimma ella sambandsflokkurin fyrr hugsað um tey arbeiðsleysu ella sjúku her á landi. Og um so er, at tað eru fleiri arbeiðsleys, so mátti sambandsflokkurin hugsað um at gjørt okkurt fyrri hesi somu, eftir sum tað sær út til, at hann hevur fingið slíkan tokka til tann vanligar arbeiðaran nú framman undan valin-um.

Sambandsflokkurin er annars ikki vanur at hugsa um okkum arbeiðarar. Eg havi í hvussu so er ikki, nú valið nærkast, hoyrt eitt einasta

sambandsvalevni taka arbeiðaran upp á tunguna.

Men tit royna — sum vant — i við tykkara tvætli at ørkymla fólk. Tó hugsi eg, at fólk flest eru farin at hugsa seg um, og ikki taka sær av tykkara skvaldri, tí vit vita jú, at tað er ein flokkur, ið stríðist fyrri okkum alt tað, hann er mentur, og tað er javnaðarflokkurin. Javnaðarflokkurin berst fyrri okkum, tó at tað ofta er hart, orsakað av tykkara mótstöðu og afturhalds-politikki. So Gud náði okkum, arbeiðarastætt, um tit sambandsmenn skuldu rátt fyrri borgum her á landi.

Ti eiga øll arbeiðarafólk at fara á val og seta kross við javnaðarflokk-in!

Nú er eisini ein annar flokkur komin fram, sum

ketta úr høvdatrogi, hesin flokkur kallar seg Framburðs- og Fiskivinnuflokkurin, ja, hann fer enná so langt, at hann nevnr seg arbeiðaraflokk, hann náði okkum fyrri propaganda í hesum døgum.

Okkurt valevni í hesum flokki gongur so vítt, at hann ber tíðindi her í bygðini um, at undirritaða fult og heilt stuðleilt stuðlar honum. Hesin pástandur verður hervið avsannaður. Aldri kundi eg hugsa mær at styðja annan flokk enn javnaðarflokk-in.

So við hesum vísi eg burtur øllum mæni um, at eg skal stuðla flokki, ið hevur til endamáls at hjálpa ávísam manni í Havn inn á ting.

Ingeborg Vinther Vági